

Cantus Catholici – fundament slovenskej barokovej hymnografie v optike 370. výročia

Silvia Lauková – Petra Kaizerová
Katedra slovanských filológií
Filozofická fakulta Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre

Cantus Catholici – the Foundation of Slovak Baroque Hymnography in the Context of the 370th Anniversary

Litikon, 2025, Vol. 10, No. 1, pp. 47-53

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5593-5776>, <https://orcid.org/0000-0003-3128-1071>

This article focuses on the analysis of *Cantus Catholici* from 1655, the first printed Slovak Catholic hymnal, compiled by Jesuit Benedikt Szöllősi in Levoča. In 2025, we will commemorate the 370th anniversary of its publication, which gives us an opportunity to appreciate its significance as a key instrument of spiritual renewal and cultural consolidation of Catholic identity in the context of the Counter-Reformation in Upper Hungary in the 17th century. This article examines the historical circumstances of its creation, including the influence of the Council of Trent and the missionary strategy of the Jesuits, as well as the literary and liturgical elements of the songs, which combine Latin hymns with texts in the national language. Attention is paid to Moravian influences, the preface, and selected songs that reflect the Baroque aesthetics of duality, the symbolism of nature, and the collective participation of the faithful. The analysis emphasizes the lasting influence of the songbook on Slovak hymnography and its significance as a testimony to the resilience of Catholicism in a period of religious conflict.

Keywords: *Cantus Catholici*, Benedikt Szöllősi, Baroque aesthetics, Slovak hymnography, 370th anniversary

V roku 2025 si pripomínáme 370. výročie vydania prvého tlačeného slovenského katolíckeho spevníka *Cantus Catholici*, monumentálnej pamiatky barokovej duchovnej kultúry, ktorá predstavuje vrchol rekatolizačných snáh na území dnešného Slovenska.¹ Tento kancionál,

¹ Príspevok je spracovaný s využitím poznatkov Nitrianskej školy o interpretácii textov staršej slovenskej literatúry. Úročí jej zistenia a buduje platformu, ktorá smeruje k objektívizmu potrebnému v každom vednom odbore. V prípade literárneho bádania existuje prirodzená miera oscilácie na osi objektívnosť – subjektívnosť. Pri výklade textov starších období slovenskej literatúry je z hľadiska Nitrianskej školy potrebná prítomnosť historizujúceho nadhľadu, čo rozširuje interpretačný horizont, zároveň ho však uzaviera do istých vymedzených zákonitostí a podmieneností. Požiadavka korektnosti výskumu starších literárnych období sa z významňuje v poctivom prístupe k textovému materiálu, ale aj v poznaní reálií, v ktorých vznikali, či osobitostí umeleckých metód jednotlivých

zostavený jezuitom Benediktom Szöllösim roku 1655 v Levoči, nie je len súborom liturgických a katechetických piesní, ale autentickým odrazom epochy poznačenej antagonistickými konfliktmi reformácie a protireformácie, kde sa duchovná poézia stala nástrojom duchovného upevnenie katolíckej identity. V kontexte barokovej estetiky, charakterizovanej dualizmom pozemského utrpenia a transcendentálnej blaženosti, *Cantus Catholici* prekračuje lokálne hranice a stáva sa vzorom, ktorý spája latinské hymny s textami vernacularnými textami, čím umožňuje veriacim aktívnejšiu účasť na liturgickom živote.

Barokové obdobie na Slovensku, rozprestierajúce sa od druhej polovice 17. storočia po druhú polovicu 18. storočia, bolo érou profundných sociálnych a politických turbulencií, kde turecké invázie, stavovské povstania a rekatolizačné kampane formovali kolektívnu psychiku. Turecké nájazdy, kulminujúce v porážke pri Viedni v roku 1683, spôsobili devastáciu krajiny, zatiaľ čo povstania pod vedením Gabriela Betlena, Františka Vešelého, Imricha Tököliho a Františka Rákociho II. prehĺbili konfesijné rozdelenie, s dôsledkami ako prešovské jatky či odsúdenie protestantov na galeje. Protireformácia, inšpirovaná závermi Tridentského koncilu (1545 – 1563), ktorý zdôraznil zrozumiteľnosť liturgie a elimináciu profánnych prvkov v cirkevnej hudbe, katalyzovala obrodu katolíckej cirkvi. Jezuiti, ako protagonisti rekatolizácie, založili Trnavskú univerzitu v roku 1635, ktorá sa stala centrom intelektuálnej a náboženskej formácie, a jej tlačiareň od roku 1646 produkovala diela vrátane druhého vydania *Cantus Catholici* v roku 1700. Spevník vznikol na podnet synody v Trnave roku 1629 pod vedením Petra Pázmaňa, a to s cieľom očistiť liturgické piesne od herézy a zabezpečiť ich schválenie cirkevnou autoritou.

Barokový kancionál plnil v spoločnosti 17. a 18. storočia esenciálnu a mnohvrstevnú funkciu, pričom sa často označuje za „zrkadlo doby“. Jeho poslanie bolo komplexné – etické, mravoučné, vieroučné a v neposlednom rade aj estetické a hudobno-výchovné. Primárnym cieľom kancionála bolo usmerňovať a prehľbovať vzťah človeka k Bohu, formovať jeho postoje k okolitému svetu a naplňovať spirituálne potreby barokového jednotlivca. Duchovná pieseň ako kmeňový žáner barokovej literatúry sa stala účinným nástrojom pastorácie. V kontexte protireformácie slúžili katolícke spevníky ako významný nástroj rekatolizácie, pričom spievaná modlitba mala schopnosť formovať človeka a napomáhať jeho duchovný rast, stelesňujúc princíp *Lex credendi* (zákon viery). Spojením umeleckého a duchovného zážitku sa duchovná pieseň stala vlastníctvom nielen literatúry, ale aj náboženstva, pričom jej estetická funkcia bola neoddeliteľne spojená s jej religióznou podstatou.

Z praktického hľadiska bol kancionál často hybridným dielom, ktoré syntetizovalo piesne umelého i ľudového pôvodu, zahŕňalo texty latinské i v národných jazykoch a siahalo po súdobých i po starobylých, tradičných duchovných piesňach. V období, keď boli tlačené modlitebné knižky zriedkavé, kancionály mnohokrát suplovali ich funkciu a stávali sa sprievodcom veriacoho nielen pri liturgii, ale aj v osobnej a domácej zbožnosti. Boli určené na liturgické slávenia, katechézu a pre potreby ľudovej zbožnosti (Dufka, 2002, s. 43). Spevník sa tak stal symbolom, nositeľom piesňovej tradície určitého spoločenstva. Spievaná modlitba sa neobmedzovala len na priestor chrámu; prenikala do každodenného života, na polia, do viníc a na hostiny, čím sa stávala živou súčasťou kultúry.

literárnych období so zdôraznením rozdielnosti požiadaviek na umeleckú kvalitu. Vklad súčasného výskumného náhľadu bude zastúpený potrebnou mierou.

Benedikt Szöllösi (tiež Szölösy alebo Söllösi, 1609 – 1656), rodák z Rybníka pri Leviciach, bol jezuitským misionárom, pedagógom a národným buditeľom, ktorý pôsobil v Trnave, Košiciach, Kláštore pod Znievom a i. Ako člen jezuitského rádu sa venoval rekatolizácii, vidiac v piesňach nástroj na posilnenie viery. Najskôr zostavil maďarskú verziu *Cantus Catholici* (1651) a následne slovenskú (1655), vydanú v Levoči u evanjelika Vavrince Brewera – paradoxný príklad medzikonfesionalnej spolupráce v napätom období. Spevník venoval spišskému kanonikovi Jurajovi Šošovi a získal schválenie ostrihomského arcibiskupa Juraja Lippaya. Szöllösiho prístup bol inšpirovaný Tridentským koncilom, ktorý kritizoval nezrozumiteľnosť polyfónnej hudby a presadzoval jasný text.

V spevníku *Cantus Catholici* B. Szöllösi syntetizoval starobylé latinské hymny s novými slovenskými textami, čím vytvoril hybridný korpus 290 piesní (227 slovenských, 62 latinských a 1 bilingválna). Jeho autorstvo, potvrdené neskoršími štúdiami, ako píše Ľubica Blažencová (2004, s. 16), odráža barokovú antitetickosť: dualizmus svetského a duchovného, kde piesne slúžia ako médium podnecovania veriacich k spolupôsobeniu na vlastnej spásе. Spevník integruje piesne z moravských prameňov, ako konštatuje Vlastimil Dufka (2017, s. 135 – 136), vrátane ordinária omše, čím demonštruje transregionálny vplyv česko-moravskej hymnografie na slovenskú liturgickú tradíciu.

Osobitnú a vsutku výnimočnú hodnotu v rámci celého diela má samotný trojstranový latinský predhovor, datovaný 22. júla 1655 v Spišskej Kapitule. Tento text nie je iba formálnym úvodom, ale predstavuje premyslenú jazykovú a národnú obranu, ktorá stavia spevník na pevné historické a teologické základy. Predhovor je zásadným textom, ktorý nielen rámcuje obsah spevníka, ale aj reflektuje teologické, liturgické a kultúrne ambície rekatolizácie na území Horného Uhorska v 17. storočí. B. Szöllösi v ňom programovo deklaruje, že kancionál „nezavádza nijakú novotu, ale iba pokračuje v tradícii, ktorú s pápežským schválením zaviedli svätí Cyril a Metod“. Týmto argumentom nielen legitimizoval používanie ľudového jazyka v liturgickom speve, odvolávajúc sa na povolenie pápeža Mikuláša I., ale zároveň prihlásil slovenský národ, ktorý nazýva „panónskym národom“, k veľkomoravskému dedičstvu kráľa Svätopluka. Predhovor je cenným svedectvom o živej piesňovej kultúre tej doby. B. Szöllösi s hrdosťou opisuje, ako ľud spieva nielen v chrámoch, ale aj „na hostinách a na posiedkach, vo viniciach a na poliach ľubozvučným hlaholom“ (Wiess-Nägel, 1935, s. 427), a potvrdzuje existujúcu prax spievania častí omšového ordinária – Kyrie, Gloria a Krédo – v ľudovej reči „skoro vo všetkých panónskych kostoloch“. Tento predhovor tak nie je len obranou, ale aj oslavou národa a jeho duchovnej tradície, pričom definuje edičný zámer autora – očistiť a vrátiť piesňam ich pôvodnú, stáročiami overenú krásu, ktorú utrpeli „neprajnosťou času a chybným prepisovaním, ako i nepriateľskými znetvoreninami a novotami nekatolíkov“.

Pri hodnotení prameňov spevníka je kľúčové uvedomiť si jeho hlbokú intertextuálnu spätosť s českým a moravským kultúrnym prostredím. Hoci sa v minulosti často paušálne zdôrazňoval vplyv evanjelickej *Cithary sanctorum*, podrobný komparatívny výskum ukazuje, že hlavnými inšpiračnými zdrojmi boli predovšetkým moravské katolícke kancionály. Ide najmä o *Písne katolícké* Jiříka Hlohovského (Olomouc, 1622), s ktorým má *Cantus Catholici* spoločných až 129 piesní, a *Kancyonál* Jána Rozenpluta (Olomouc, 1601), s ktorým zdieľa 91 textov. Toto prepojenie bolo prirodzeným dôsledkom úzkych kontaktov medzi Trnavskou a Olomouckou univerzitou, odkiaľ v čase ohrozenia švédskymi vojskami prichádzali na Slovensko profesori i študenti. Szöllösiho prístup k týmto predlohám však nebol

mechanický, ale vysoko tvorivý. Piesne aktívne upravoval – skracoval (abreviácia), rozširoval (amplifikácia) či menil ich textové znenie. Zásadným rozdielom oproti prístupu Juraja Tranovského v *Cithare sanctorum*, ktorý sa pridrižoval češtiny, bolo Szóllósiho vedomé úsilie o slovakizáciu jazyka, čím sa chcel priblížiť jednoduchému človeku a naplniť tak rekatolizačné poslanie. Jazyk spevníka tak zachytáva realizáciu základných postulátov normy predpisovnej slovenčiny, postavenej na odlišnosti od češtiny.

Obsahová a štrukturálna analýza spevníka odhaľuje premyslenú tektoniku. Celé dielo možno rozdeliť do štyroch hlavných častí. Prvá, najrozsiahlejšia časť zahŕňa piesne určené pre liturgický rok a jeho slávnosti (strany 1 – 231). Sú medzi nimi aj tzv. Pýsne Obecné, ktoré obsahujú spevy ordinária a žalmov. Druhá časť obsahuje „jiné obecné“ piesne všeobecne náboženského charakteru (strany 231 – 242). Tretia časť je venovaná katechetickým piesňam (strany 243 – 264), ktoré predstavujú formu spievaného katechizmu o sviatostiach, Desatore a kresťanských cnostiach. Štvrtá, záverečná časť obsahuje spevy ľudovej zbožnosti, ako sú litánie, pútnické piesne a modlitby pre rôzne príležitosti (strany 265 – 320). Celkovo prvé vydanie z roku 1655 obsahuje 295 piesní, z toho 228 slovenských, 67 latinských a 1 latinsko-slovenskú.

Základná štruktúra v rámci prvej časti sleduje priebeh liturgického roka, počnúc 18 adventnými piesňami, pokračujúc najpočetnejšou skupinou 67 vianočných piesní, 27 pôstnymi a 26 veľkonočnými piesňami, až po piesne k ostatným sviatkom. Mimoriadny význam má zaradenie spevov ordinária (15 textov Kyrie, 5 textov Gloria, 9 textov Credo a 2 texty Sanctus) v slovenskom jazyku, čo B. Szóllósi zdôvodňuje priamo v predhovore odvolaním sa na starobylý zvyk. Teologicko-liturgický prístup odkrýva, že piesne, najmä tie viazané na liturgický rok, nie sú komponované voľne, ale rešpektujú zákonitosti liturgickej modlitby (Dufka, 2002, s. 58). V textoch sú zreteľne prítomné jej štyri základné dimenzie: anamnéza ako sprítomňovanie dejín spásy, epikléza ako prosebná modlitba komunity, doxológia ako oslava a vzdávanie vďaky Bohu a koinonia ako vedomie spoločenstva veriacich (Dufka, 2002, s. 58). Spevník taktiež obsahuje rozsiahle oddiely venované katechéze, napríklad piesne o sviatostiach a Desatore, a piesne ľudovej zbožnosti vrátane litánií, čo potvrdzuje jeho komplexné pastoračné zameranie.

Baroková zbožnosť, charakteristická svojou expresivitou, citovou angažovanosťou a zmyslovou obraznosťou, našla v spevníku svoje vrcholné vyjadrenie prostredníctvom dvoch úzko prepojených a dominantných teologicko-poetických okruhov: ježišovského a mariánskeho kultu. Tieto dva kulty, ktoré sú tematicky najviac katolícke, prenikajú najmä adventnými a vianočnými piesňami, no ich stopy možno nájsť naprieč celým kancionálom. Ich rozvoj bol v súlade s po-tridentskou pastoráciou a rekatolizačným úsilím, ktoré v Uhorsku viedla Spoločnosť Ježišova, pričom jej príslušníkom bol aj zostavovateľ spevníka B. Szóllósi. Práve jezuiti vo svojej činnosti vedome podporovali ľudovú zbožnosť, púte a osobitne mariánsky kult.

Ježišovský kult je dominantný vo vianočných piesňach, ktoré tvoria kvantitatívne najpočetnejšiu a najobľúbenejšiu skupinu piesní v *Cantus Catholici*, čo svedčí o mimoriadnej popularite vianočnej tematiky medzi ľudom v barokovom období. Tento tzv. ježišovský kult oslavuje tajomstvo vtelenia a narodenia Spasiteľa, pričom sa zameriava na kontrast medzi Kristovou božskou podstatou a jeho ľudskou podobou bezbranného dieťaťa. Tematicky piesne čerpajú predovšetkým z novozákonných evanjelií podľa Matúša a Lukáša, pričom biblický príbeh o narodení v Betleheme, v jaslách medzi dobytkom, rozvíjajú s bohatým využitím prvkov ľudovej zbožnosti a barokovej poetiky.

Charakteristickým znakom ježiškovského kultu v spevníku je snaha dojať a citovo zaujať percipienta. Kristus je takmer výhradne zobrazovaný prostredníctvom deminutív a citových výlevov, ktoré sú typické pre barokovú poéziu. V piesni *Zvestujem vám radost, prevelmi velikú* je dieťa opísané ako „mladátko“, „utešené“ a „krásne“, pričom jeho bezmocnosť je znásobená obrazmi uloženia do jaslí a zavinutia do plienok. Lyrický subjekt často vstupuje do intímneho, osobného vzťahu s narodeným Kristom, ako je to zrejmé v piesni *Když Panna plačícímu...* Táto skladba, žánrovo blízka uspávanke, je príhovorom Márie k synovi a je preplnená exklamačnými zvolaniami a metaforickými osloveniami, ktoré vrcholila v emocionálne nabitom refréne: „O Milý, o sladký, o Ježiši můj!“

Mariánsky kult je v *Cantus Catholici* neoddeliteľne spojený s ježiškovským a jeho prítomnosť je najvýraznejšia v adventných piesňach, ktoré tematicky čerpajú z novozákonného príbehu o zvestovaní. Panna Mária je v nich vyzdvihovaná ako Božia rodička, pričom sa kladie dôraz na jej poslušnosť, podriadenosť Božej vôli a panenstvo. Pieseň *Poslan jest archanjel ku Mariji Panne* je typickým príkladom kancionálovej duchovnej piesne s epickou líniou, ktorá katecheticky rozvíja Lukášovo evanjelium, pričom necháva prehovoriť archanjela i Máriu, čím dodáva textu vierohodnosť a citovú angažovanosť. Podobne aj pieseň *Anjel k Panny Marie z Nebe poslan byvše*, prebratá z kancionála Juraja Hlohovského, je jasným prejavom mariánskeho kultu, ktorý sa na Slovensku tešil veľkej obľube.

Vrcholné prejavy barokovej mariánskej mystiky nachádzame v oddiele s piesňami, ktoré sú venované Panne Márii. Pieseň *Zdravas růže stkvúci* je považovaná za jeden z prejavov barokovej ľúbostnej mystiky (Blažencová, 2004, s. 15). Text hyperbolizuje Máriine prívlastky a prostredníctvom sledu metafor ju rôzne predstavuje: „Panno velmi krásna“, „Ker horíci: A však nespálený“, „Cisarovno“ či „darův Pokladnice“. Predstava Boha, ktorý si volí Máriu za matku svojho Syna – „O, manny živé schrano; / A zavrená bráno. / Již duch svatý otevrel; / a sám Syn Boží prošel“ – podľa Lubice Blažencovej vovádza percipienta až do roviny erotického mysticismu, kde sa v transcendentálnej rovine žena spája so Svätým Duchom (Blažencová, 2004, s. 15).

Mariánska úcta sa však neobmedzuje len na radostné tajomstvá. V pôstnom oddiele nachádzame preklad stredovekej latinskej sekvencie *Stabat Mater dolorosa*, ktorá sa v baroku tešila mimoriadnej popularite. Táto pieseň, žánrovo zaraditeľná medzi plankty (náreky), je expresívnym vyjadrením bolesti matky nad stratou syna. Lyrický subjekt sa v nej obracia priamo k Márii a v duchu barokového mysticismu ju prosí o účasť na jej utrpení: „Jeho ranami mne ukoj / a tým svatým krížem opoj, pro lasku syna tvého“. Mariánsky kult v *Cantus Catholici* tak pokrýva celé spektrum emócií – od radostnej oslavy materstva až po hlboký súcit s trpiacou matkou, čím dokonale napĺňa požiadavky barokovej spirituality zameranej na citové prežívanie viery.

Na záver, pri príležitosti 370. výročia prvého vydania, možno konštatovať, že *Cantus Catholici* predstavuje omnoho viac než len historický dokument či zbierku duchovných piesní. Je to komplexné a syntetické dielo, ktoré v sebe zrkadlí náboženské, politické a kultúrne pnutie barokovej doby v strednej Európe. Vznikol ako cielený pastoračný a rekatolizačný nástroj, no jeho význam ďaleko presiahol tento pôvodný zámer a stal sa jedným zo základných kameňov slovenskej národnej kultúry.

Editorský počín B. Szöllósiho, manifestovaný najmä v programovom latinskom predhovore, predstavuje vedomý akt prihlásenia sa k cyrilometodskému dedičstvu a obranu kultúrnej i jazykovej svojbytnosti „panónskeho národa“. Dôkladná analýza jeho prameňov, predovšetkým úzkych

väzieb na moravské katolícke kancionály, ukázala, že nešlo o pasívne preberanie, ale o tvorivú adaptáciu a cielavedomú slovakizáciu, ktorá spevník priblížila domácemu recipientovi a odlíšila ho od iných súdobých diel. Jeho premyslená štruktúra, zahŕňajúca nielen piesne liturgického roka, ale aj katechetické a ľudové spevy, spolu s hlbokým ponorom do barokovej spirituality cez ježiškovský a mariánsky kult, formovala duchovný život celých generácií.

Dedičstvo *Cantus Catholici* pretrváva dodnes, a to nielen v desiatkach piesní, ktoré sa vďaka úpravám Mikuláša Schneidera-Trnavského stali trvalou súčasťou Jednotného katolíckeho spevníka, ale aj v jeho postavení ako fundamentu slovenskej hymnografie. Je to dokument národnej pamäti, živý prameň pre štúdium slovenského jazyka, hudby a identity, ktorého význam ani po 370 rokoch nestráca na svojej sile a aktuálnosti. Zostáva tak nielen predmetom bádania, ale aj trvalou inšpiráciou a svedectvom o nepretržitej línii duchovnej kultúry na Slovensku.

LITERATÚRA

- BLAŽENCOVÁ, Lubica. 2004. *Cantus catholici* – prvý tlačný katolícky spevník (Okolnosti jeho vzniku, obsahové bohatstvo a niektoré špecifiká piesní). In: POSPÍŠIL, Ivo – ZELENKA, Miloš (eds.). *Česko-slovenské vzťahy, Evropa a svet*. Brno: Masarykova univerzita, 2004, s. 11 – 20. ISBN 80-210-3328-2.
- DUFKA, Vlastimil. 2002. *Cantus Catholici* (1655): liturgické a teologické aspekty. In: KAČIC, Ladislav (ed.). *Cantus Catholici a duchovná pieseň 17. storočia v strednej Európe*. Bratislava, Slavistický kabinet SAV, 2002, s. 43 – 60. ISBN 80-967722-8-7.
- DUFKA, Vlastimil. 2017. Moravské pramene prvého slovenského katolíckeho kancionála *Cantus Catholici* (1655) a jeho spevy ordinária. *Studia Theologica*, 2017, roč. 19, č. 3, s. 133 – 146. ISSN 1212-8570.
- GÁFRIKOVÁ, Gizela. 2002. Niekoľko poznámok k problematike literárnohistorickej analýzy spevníka *Cantus Catholici*. In: KAČIC, Ladislav (ed.). *Cantus Catholici a duchovná pieseň 17. storočia v strednej Európe*. Bratislava: Slavistický kabinet SAV, 2002, s. 61 – 66. ISBN 80-967722-8-7.
- KAČIC, Ladislav – ŽEŇUCH, Peter – ZAVARSKÝ, Svorad. 2013. *Cantus Catholici* (1655): The First Slovak-Latin Catholic Hymnbook. *Slavica Slovaca*, 2013, roč. 48, č. 1, s. 76 – 78. ISSN 0037-6787.
- KERULOVÁ, Marta. 1999. *Nahliadnutia do staršej slovenskej literatúry*. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, 1999. ISBN 80-8050-218-8.
- KERULOVÁ, Marta. 1999. Pokus o typológiu slovenskej barokovej literatúry. *Slovenská literatúra*, 1999, roč. 46, č. 1, s. 15 – 33. ISSN 0037-6973.
- LAUKOVÁ, Silvia – KAIZEROVÁ, Petra. 2020. Baroková duchovná pieseň ako živý odkaz cyrilo-metodského dedičstva. *Konštantínove listy*, 2020, roč. 13, č. 2, s. 137 – 152. ISSN 1337-8740.
- LAUKOVÁ, Silvia. 2010. *Cantus Catholici v interpretácii*. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, 2010. ISBN 978-80-8094-521-3.
- SZÖLLÖSI, Benedikt (ed.). 1655. *Cantus Catholici*, pýsne katholjcke Latinské, y Slowenské: Nowé y Starodawné. Z-kterymi Krestiané w-Pannoňygi Na Wýročné Swatky, Slawnosti, pry Službe Boží, a w ginem obwzlasstnem času, z pobožnosti swé Krestianské vžýwagi. Levoča, 1655.
- TIBENSKÝ, Ján. 1965. *Chvály a obrany slovenského národa*. Bratislava: Slovenské vydavateľstvo krásnej literatúry, 1965.
- VILIKOVSKÝ, Ján. 1935. *Cantus catholici*. Bratislava, 1935, roč. 9, s. 269 – 306.
- WEISS-NÄGEL, Stanislav. 1935. Kto je autorom spevníka *Cantus Catholici*? *Kultúra*, 1935, roč. 7, s. 426 – 430.

Poznámka

Táto práca bola podporená Agentúrou na podporu výskumu a vývoja na základe Zmluvy č. APVV-23-0586.

.....

Doc. PhDr. Silvia Lauková, PhD.

Katedra slovanských filológií

Filozofická fakulta Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre

Štefánikova 67

949 01 Nitra

Slovenská republika

slaukova@ukf.sk

PhDr. Petra Kaizerová, PhD.

Katedra slovanských filológií

Filozofická fakulta Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre

Štefánikova 67

949 01 Nitra

Slovenská republika

pkaizerova@ukf.sk